

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika
(www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

2279628_RegNr_e2-909-407/2024

<http://www.infolex.lt/tp/2279628>

Civilinė byla Nr. e2-909-407/2024

Teisminio proceso Nr. 2-57-3-00205-2023-1

Procesinio sprendimo kategorija 3.4.4.5.1 (s)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2024 m. lapkričio 19 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Giedrės Čėsniienės, Aldonos Tilindienės ir Viginto Višinskio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas),

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjų T. K. ir Ž. K. atskirąjį skundą dėl Klaipėdos apygardos teismo 2024 m. spalio 8 d. nutarties civilinėje byloje dėl pareiškėjų T. K. ir Ž. K. finansinio reikalavimo patvirtinimo uždarnosios akcinės bendrovės „Aiškus“ restruktūrizavimo byloje.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kauno apygardos teismas 2023 m. rugsėjo 22 d. nutartimi uždarajai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „Aiškus“ iškėlė restruktūrizavimo bylą, restruktūrizavimo administratoriumi paskyrė Olegą Drobitko; nutartis įsiteisėjo 2023 m. spalio 3 d. Kauno apygardos teismas 2023 m. lapkričio 22 d. nutartimi patvirtino restruktūrizuojamos UAB (toliau – RUAB) „Aiškus“ kreditorių finansinių reikalavimų sąrašą.

2. Nemokumo administratorius 2024 m. rugpjūčio 26 d. kreipėsi į teismą dėl finansinių reikalavimų patvirtinimo. Nurodė, kad 2024 m. liepos 27 d. gautas prašymas patvirtinti finansinį reikalavimą; juo, be kita ko, prašoma patvirtinti 262,17 Eur dydžio T. K. finansinį reikalavimą ir 262,17 Eur dydžio Ž. K. finansinius reikalavimus. Nemokumo administratorius su pareikštu reikalavimu nesutiko ir nurodė, kad ne RUAB „Aiškus“, o patys pareiškėjai yra skolingi RUAB „Aiškus“.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

3. Vilniaus apygardos teismas 2024 m. spalio 8 d. nutartimi pareiškėjų prašymą tenkino iš dalies: pareiškėjus Ž. K. ir T. K. įtraukė į RUAB „Aiškus“ kreditorių finansinių reikalavimų sąrašą su 463,88 Eur dydžio finansiniais reikalavimais. Kitą pareiškėjų prašymo dalį atmetė.

4. Teismas nurodė, kad nagrinėjamos bylos dalykas yra pareiškėjų pareiškimo dėl restruktūrizavimo administratoriaus ginčijamo finansinio reikalavimo (ne)patvirtinimas. Todėl teismas dėl kitų pareiškėjų ir administratoriaus procesiniuose dokumentuose nurodytų aplinkybių, t. y. administratoriaus nurodyto pareiškėjų vengimo mokėti už jiems suteiktas paslaugas ir pareiškėjų atsikirtimus į šias administratoriaus nurodytas aplinkybes; pareiškėjų prašymo patikrinti RUAB „Aiškus“ restruktūrizavimo plane pateiktą teiginių tikrumą; pareiškėjų nurodytų aplinkybių, susijusių su restruktūrizavimo bylos iškėlimu UAB „Aiškus“; dėl RUAB „Aiškus“ direktoriaus ir administratoriaus galimai nesąžiningų veiksmų ir neveikimo; dėl restruktūrizavimo plane pateiktų faktų neatitikimo tikrovei ir galimo kreditorės Olgos Lobanovos neteisėtų veiksmų ir (ar) galimo sukčiavimo siekiant pirmenybės teisę patenkinti kreditorinius reikalavimus; pareiškėjų prašymo koreguoti ir tikslinti RUAB „Aiškus“ restruktūrizavimo planą, siekiant įgyvendinti imperatyvias Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo (toliau – SI) 41 straipsnio nuostatas – numatant, kokia tvarka ir per kokį terminą RUAB „Aiškus“ pateiks visiems poilsio paskirties pastatų, esančių bendrame sklype adresu (duomenys neskelbtini), savininkams (byloje nėra ir duomenų, kad pareiškėjai turi teisę atstovauti visus savininkus) tinkamus garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimo atitinkamus dokumentus; nepasisako, nes jos yra teisiškai nereikšmingos nagrinėjamoje byloje ir išeina už nagrinėjamos bylos ribų.

5. Teismas konstatavo, kad įsiteisėjusiu Klaipėdos apylinkės teismo 2024 m. kovo 5 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2-152-904/2024 buvo patvirtinta iki įmonės restruktūrizavimo bylos iškėlimo atsiradusi pareiškėjų reikalavimo teisė į 463,88 Eur darbų kainą. Teismas pažymėjo, kad pareiškėjų finansinis reikalavimas yra patvirtintas įsiteisėjusiu teismo sprendimu, todėl tokio reikalavimo nagrinėjimo procesas yra formalus, iš naujo nebevertinamas tokio reikalavimo pagrįstumas.

6. Teismas sutiko su nemokumo administratoriaus reikalavimais, kad garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimas yra neturtinis reikalavimas. Iš Lietuvos teismų informacinės sistemos „Liteko“ teismas nustatė, kad pareiškėjai Klaipėdos miesto apylinkės teismo civilinėje byloje Nr. e2-152-904/2024 pateiktame ieškinyje taip pat nurodė, kad šis reikalavimas yra neturtinis ir už šį neturtinį reikalavimą sumokėjo atitinkamo dydžio žyminį mokestį. Be to, Klaipėdos apygardos teismas 2024 m. birželio 27 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. e2A-614-618/2024 sprenddamas bylinėjimo išlaidų atlyginimo klausimą taip pat nurodė, kad pareiškėjai byloje pareiškė 2 turtinius ir 1 neturtinį reikalavimą. Todėl atmetė kaip nepagrįstus pareiškėjų argumentus, kad jų reikalavimas – pateikti kreditoriams T. K. ir Ž. K. draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą – yra finansinis reikalavimas, todėl teismas netenkino šio pareiškėjų reikalavimo, neįtraukė jo į kreditorių finansinių reikalavimų sąrašą.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimų į jį argumentai

7. Pareiškėjai T. K. ir Ž. K. atskirajame skunde prašo:

7.1. Tenkinti pareiškėjų finansinį reikalavimą: ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Lietuvos apeliacinio teismo nutarties įsiteisėjimo dienos pateikti kreditoriams T. K. ir Ž. K. draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą, kredito įstaigos garantiją, arba kitą dokumentą, kurio galiojimo terminas ne trumpesnis nei 3 metai, t. y. nuo 2022 m. lapkričio 23 d. iki 2026 m. vasario 23 d., ne mažesnei kaip 5 procentai statinio statybos kainos – 118 000 Eur, garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo dėl galimų pastato, unikalus numeris (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys neskelbtini), (adresas patikslintas pagal faktinį) defektų užtikrinimui, arba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Lietuvos apeliacinio teismo nutarties įsiteisėjimo dienos įmokėti ne mažesnę kaip 5 900 Eur (penki tūkstančiai devyni šimtai eurų) sumą į notaro depozitinę sąskaitą;

7.2. Įpareigoti RUAB „Aiškus“ nemokumo administratorių Olegą Drobitko ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Lietuvos apeliacinio teismo nutarties įsiteisėjimo dienos kreiptis į Klaipėdos apygardos teismą, kuris nagrinėja RUAB „Aiškus“ restruktūrizacijos bylą, dėl UAB „Aiškus“ ir MB „Itol“ 2023 m. birželio 15 d. sudarytos pirkimo–pardavimo sutarties pripažinimo niekine ir negaliojančia nuo jos sudarymo momento, taikant pilna apimtimi restituciją tarp šalių – tokiu būdu grąžinant RUAB „Aiškus“ nuosavybės teises į perleistą sklypą;

7.3. Įpareigoti RUAB „Aiškus“ nemokumo administratorių Olegą Drobitko ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Lietuvos apeliacinio teismo nutarties įsiteisėjimo dienos kreiptis į Klaipėdos apygardos teismą, kuris nagrinėja RUAB „Aiškus“ restruktūrizacijos bylą, dėl pakeisto ir patikslinto RUAB „Aiškus“ restruktūrizavimo plano patvirtinimo Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 112 straipsnyje nustatyta tvarka;

7.4. Kitas Klaipėdos apygardos teismo 2024 m. spalio 8 d. nutarties dalis palikti nepakeistas.

8. Pareiškėjai T. K. ir Ž. K. atskirajame skunde nurodo:

8.1. SĮ 41 straipsnio 3 dalyje yra imperatyviai nustatyta, jog nekilnojamojo turto vystytojas atsako statinio (jo dalies) įgijėjui už garantinio laikotarpio rangovo prievolių neįvykdymą ar netinkamą įvykdymą. Nekilnojamojo turto vystytojas – RUAB „Aiškus“ – geranoriškai nevykdė imperatyvių SĮ nuostatų, kurios įtvirtintos ir tarp šalių 2021 m. birželio 25 d. sudarytos

poilsio pastato su žemės sklypo dalimi notarinės pirkimo–pardavimo sutartyje, dėl to pareiškėjai buvo priversti kreiptis į teismą dėl atitinkamų dokumentų gavimo.

8.2. Šio reikalavimo turinys yra akivaizdžiai finansinis ir jo finansinė suma apskaičiuojama taip, kaip nurodyta SĮ ir Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos rajono rūmų 2024 m. kovo 5 d. sprendime (civilinė byla Nr. e2-152-904/2024) – ne mažesnė kaip 5 procentai statinio statybos kainos – 118 000 Eur, tai yra lygi ne mažiau kaip 5 900 Eur. Jeigu draudimo bendrovės ar kitos finansų įstaigos neišduoda laidavimo raštų ar garantijų nemokioms bendrovėms – notarinėje pirkimo – pardavimo sutartyje yra numatyta galimybė įmokėti minėtą sumą į notaro depozitinę sąskaitą.

8.3. Draudimo bendrovės laidavimo draudimo rašto išdavimas, gavimas ir teismo įpareigojimas juos pateikti pirkėjams (klientams) gali būti traktuojamas kaip nefinansinis veiksmas, tačiau pats dokumento turinys yra finansinio pobūdžio, kadangi pačiame dokumento tekste turi būti įvardijamos aukščiau nurodytos sumos ir sąlygos jų išmokėjimui. Dokumentas yra sąlyginis – sumos gali būti išmokamos tik atsiradus statybos darbų defektams ir kai tai susiję su įstatymo numatytais statybos darbų garantijomis. Todėl galima pagrįstai teigti, jog pats dokumento išdavimo veiksmas to pareikalavus yra laikomas neturintčiu finansinės išraiškos, tačiau jo atsiradimo pasekmė ir jame numatytų sąlygų atsiradimas jau akivaizdžiai turi finansinę išraišką ir turi būti siejamas su finansiniu reikalavimu.

8.4. Ypatingą dėmesį reikia skirti į UAB „Aiškus“ ir MB „Itol“ 2023 m. birželio 15 d. sudarytai pirkimo–pardavimo sutarčiai, kurios pagrindu RUAB „Aiškus“ direktorius susijusiam asmeniui MB „Itol“ perleido 0,2102 ha dydžio žemės sklypą už simbolinę 8 000 Eur kainą. Tuo tarpu minėto sklypo vidutinė rinkos vertė, nurodyta pačioje sutartyje, yra 29 700 Eur; nekilnojamojo turto pardavimo skelbimų portale galima rasti minėto sklypo bei šalia esančių sklypų pardavimo skelbimą, kur pardavimo kaina nurodoma 75 000 Eur, t. y. netgi 9,3 karto daugiau, nei faktiškai sklypas buvo perleistas. Taigi Klaipėdos apygardos teismas nepagrįstai nesiėmė išsamiai nagrinėti pareiškėjų argumentų, paaiškinimų ir nepasisakė dėl RUAB „Aiškus“ direktoriaus ir nemokumo administratoriaus galimai nesąžiningų veiksmų ir neveikimo.

8.5. Klaipėdos apygardos teismas nutarties 21 punkte nurodė, kad „Teismas pažymi, kad ši nutartis sudaro pagrindą vėliau atitinkamai patikslinti ir patį restruktūrizavimo planą. JANĮ 112 straipsnyje nustatyta, kad restruktūrizavimo plano pakeitimai svarstomi ir tvirtinami tokia pačia tvarka kaip ir restruktūrizavimo planas.“ Tačiau teismas nenustatė nemokumo administratoriui aiškios datos – termino dienomis, per kurį privaloma atlikti restruktūrizavimo plano patikslinimus ir kreiptis į teismą dėl jo patvirtinimo.

9. Atsakovė RUAB „Aiškus“, atstovaujama nemokumo administratoriaus, atsiliepime į atskirąjį skundą prašo atskirąjį skundą atmesti ir Kauno apygardos teismo 2024 m. spalio 8 d. nutartį palikti nepakeistą. Atskirasis skundas grindžiamas šiais atsikirtimais:

9.1. Klaipėdos apylinkės teismas 2024 m. kovo 5 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2-152-904/2024 įpareigojo RUAB „Aiškus“ ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos pateikti ieškovams T. K. ir Ž. K. draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą, kredito įstaigos garantiją, arba kitą dokumentą, kurio galiojimo terminas ne trumpesnis nei 3 metai, t. y. nuo 2023 m. kovo 23 d. iki 2026 m. vasario 23 d., ne mažesnei kaip 5 procentai statinio statybos kainos – 118 000 Eur, garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo dėl galimų pastato, unikalus numeris (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys neskelbtini), defektų

užtikrinimui. Šis teismo sprendimas turi prejudicinę galią, yra visiškai išsprendžiantis ginčą tarp pareiškėjų ir RUAB „Aiškus“ dėl dokumento suteikimo, kuris užtikrintų pareiškėjų kreditorinius reikalavimus, kylančius iš 2021 m. birželio 25 d. pirkimo–pardavimo sutarties. Tačiau teismas neįpareigojo sumokėti pareiškėjams 5 900 Eur sumos.

9.2. Įpareigojimas pareiškėjams suteikti laidavimo draudimo raštą, kredito įstaigos garantiją, arba kitą dokumentą, kurio galiojimo terminas ne trumpesnis nei 3 metai, negali būti traktuojamas kaip finansinis reikalavimas, kadangi pareiškėjai neįgyja teisės reikalauti iš RUAB „Aiškus“ konkrečios piniginės sumos, o tik dokumento, kurio galiojimo terminas ne trumpesnis nei 3 metai ir kuris garantuotų ne mažesnę kaip 5 procentai statinio statybos kainos – 118 000 Eur (5 900 Eur), garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo užtikrinimą.

9.3. Pastebėtina, kad poilsio paskirties statinio, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), 100 proc. baigtumas buvo užregistruotas 2022 m. lapkričio 23 d. Nuo šios datos pradėtas skaičiuoti garantinis laikotarpis. Taigi, jokie pastato defektai per pastaruosius beveik dvejus metus neiškilo. Nagrinėjamu atveju turėtų būti atsižvelgta į interesų pusiausvyros principą – faktiškai pareiškėjų teisės nebuvo pažeistos, kadangi pastatas neturi defektų, tačiau pareiškėjai siekia ap sunkinti arba nutraukti RUAB „Aiškus“ restruktūrizavimo procesą.

9.4. Sandorių tikrinimas už pastaruosius trejus metus yra numatytas bankroto atveju, o vykdant restruktūrizavimą yra vykdomas restruktūrizavimo planas ir nemokumo administratorius nėra įpareigotas tikrinti sandorius už pastaruosius trejus metus po restruktūrizavimo bylos iškėlimo. Be to, nemokumo administratoriaus vertinimu, ieškinys, kuriuo RUAB „Aiškus“ prašytų pripažinti tarp UAB „Aiškus“ ir MB „Itol“ 2023 m. birželio 15 d. sudarytą pirkimo–pardavimo sutartį niekine ir negaliojančia, būtų neperspektyvus.

9.5. Nemokumo administratorius sutinka su teismo pateiktais argumentais, kad restruktūrizavimo plano pakeitimai svarstomi ir tvirtinami tokia pačia tvarka kaip ir restruktūrizavimo planas, todėl papildomi pareiškėjų reikalavimai yra pertekliniai.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Apeliacinės instancijos teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

Dėl bylos nagrinėjimo ribų ir nagrinėjamo ginčo esmės

10. Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro apeliacinio skundo faktinis ir teisinis pagrindai bei absoliučių sprendimo negaliojimo pagrindų patikrinimas (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas (toliau – ir CPK) 320 straipsnio 1 dalis). Apeliacinės instancijos teismas nagrinėja bylą neperžengdamas apeliaciniame skunde nustatytų ribų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja viešasis interesas ir neperžengus skundo ribų būtų pažeistos asmens, visuomenės ar valstybės teisės ir teisėti interesai (CPK 320 straipsnio 2 dalis).

11. Pagal CPK 338 straipsnį atskiriesiems skundams paduoti ir nagrinėti taikomos taisyklės, reglamentuojančios procesą apeliacinės instancijos teisme, išskyrus CPK III dalies XVI skyriaus antrajame skirsnyje nustatytas išimtis. Nagrinėjamu atveju teisėjų kolegija nenustatė CPK 329 straipsnio 2 dalyje nurodytų absoliučių skundžiamos nutarties negaliojimo pagrindų, byloje taip pat nėra pagrindo peržengti atskirojo skundo ribas.

12. Atskirajame skunde pareiškėjai, be kita ko, prašo įpareigoti RUAB „Aiškus“ nemokumo administratorių Olegą Drobitko ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Lietuvos apeliacinio teismo nutarties įsiteisėjimo dienos kreiptis į Klaipėdos apygardos teismą, kuris nagrinėja RUAB „Aiškus“ restruktūrizavimo bylą, dėl UAB „Aiškus“ ir MB „Ito“ 2023 m. birželio 15 d. sudarytos pirkimo–pardavimo sutarties pripažinimo niekine ir negaliojančia nuo jos sudarymo momento, taikant pilna apimtimi restituciją tarp šalių – tokiu būdu gražinant RUAB „Aiškus“ nuosavybės teises į perleistą sklypą. Taip pat atskirajame skunde prašoma įpareigoti RUAB „Aiškus“ nemokumo administratorių Olegą Drobitko ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Lietuvos apeliacinio teismo nutarties įsiteisėjimo dienos kreiptis į Klaipėdos apygardos teismą, kuris nagrinėja RUAB „Aiškus“ restruktūrizacijos bylą, dėl pakeisto ir patikslinto RUAB „Aiškus“ restruktūrizavimo plano.

13. Teisėjų kolegija, įvertinusi byloje esančią medžiagą pažymi, kad pareiškėjai prašyme dėl finansinio reikalavimo tvirtinimo nepateikė reikalavimo įpareigoti nemokumo administratorių atlikti tam tikrus veiksmus; bendro pobūdžio argumentus (ne reikalavimus) dėl RUAB „Aiškus“ direktoriaus ir restruktūrizavimo administratoriaus galimai nesąžiningų veiksmų ar neveikimo pateikė dublike (DOK-10767, dubliko 1.7–1.15 papunkčiai). Pirmosios instancijos teismas nutarė nepasisakyti dėl šių aplinkybių, kaip nesusijusių su klausimu dėl finansinio reikalavimo tvirtinimo nagrinėjimu.

14. Teisėjų kolegija pažymi, kad atskirajame skunde negalima kelti reikalavimų, kurie nebuvo pareikšti nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme (CPK 312, 338 straipsniai). Teisėjų kolegija pritaria pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad šios aplinkybės nėra susijusios su kreditorių T. K. ir Ž. K. finansinio reikalavimo tvirtinimu.

15. Apeliacijos dalykas yra Klaipėdos apygardos teismo 2024 m. spalio 8 d. nutarties dalies, kuria atmestas pareiškėjų reikalavimas pateikti kreditoriams T. K. ir Ž. K. draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą. Dėl šių aplinkybių teisėjų kolegija pasisako toliau.

Dėl įpareigojimo išduoti laidavimo draudimo raštą

16. Iš civilinėje byloje esančių duomenų nustatyta, kad pareiškėjai 2024 m. liepos 27 d. kreipėsi į RUAB „Aiškus“ nemokumo administratorių, prašydami patvirtinti jų finansinį reikalavimą. Klaipėdos apygardos teismas 2024 m. spalio 8 d. nutartimi Ž. K. ir T. K. įtraukė į RUAB „Aiškus“ kreditorių ir jų finansinių reikalavimų sąrašą su 463,88 Eur dydžio finansiniais reikalavimais; dėl šios nutarties dalies ginčo tarp šalių nėra.

17. Tačiau kreditoriai T. K. ir Ž. K. savo prašyme patvirtinti finansinį reikalavimą taip pat nurodė, kad pareiškėjai T. K. ir Ž. K. reiškia ir tokį finansinį reikalavimą: „pateikti kreditoriams T. K. ir Ž. K. draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą, kredito įstaigos garantiją, arba kitą dokumentą, kurio galiojimo terminas ne trumpesnis nei 3 metai, t. y. nuo 2023 m. vasario 23 d. iki 2026 m. vasario 23 d., ne mažesnei kaip 5 procentai statinio statybos kainos – 118 000 Eur, garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo dėl galimų pastato, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys neskelbtini), defektų užtikrinimui“. Šios prašymo dalies pirmosios instancijos teismas netenkino.

18. Restruktūrizavimo procedūra pradedama kreipimusi į teismą dėl restruktūrizavimo bylos iškelimo (JANĮ 4 straipsnio 2 dalis), kartu su pareiškimu yra teikiamas restruktūrizavimo plano projektas, kuriam pritarė juridinio asmens dalyvių susirinkimas (JANĮ 17 straipsnio 3 dalies 1 punktą). Kreditoriai savo reikalavimus ir jų pagrindimo dokumentus per 30 dienų nuo teismo

nutarties išskelti nemokumo bylą paskelbimo priežiūros institucijos interneto svetainėje dienos pateikia paskirtam nemokumo administratoriui, taip pat nurodo, kaip yra užtikrintas šių reikalavimų įvykdymas (JANĮ 41 straipsnio 1 dalis), kreditorių reikalavimus tvirtina teismas (JANĮ 42 straipsnis).

19. Teisėjų kolegija pritaria pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad reikalavimas išduoti laidavimo draudimo raštą, nors jame ir gali būti įvardijama konkreti pinigų suma, nėra finansinis reikalavimas finansinio reikalavimo tvirtinimo restruktūrizavimo byloje kontekste. Kreditoriai yra pareiškę finansinį reikalavimą „pateikti kreditoriams T. K. ir Ž. K. draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą“; tai vertintina kaip neturtinis reikalavimas, t. y. draudimo bendrovės laidavimo draudimo rašto pateikimo faktas negali būti įvertintas pinigais, o finansinio reikalavimo dydis nemokumo byloje turi turėti aiškią piniginę išraišką. Iš esmės su tuo sutinka ir patys pareiškėjai atskirajame skunde teigdami, kad pats dokumento išdavimo veiksmas yra laikomas neturinčiu finansinės išraiškos. Nors atskirajame skunde teisingai pažymima, kad, esant laidavimo draudimo rašte nustatytoms sąlygoms, kreditoriai galėtų realizuoti savo turtines teises, tačiau šios teisės yra tik hipotetinės, jos gali niekada ir nesimaterializuoti. Šiuo metu duomenų apie galimus statybų darbų trūkumus byloje nėra.

20. Teisėjų kolegija pažymi, kad teismas tvirtina būtent kreditorių finansinius reikalavimus juridinio asmens nemokumo byloje. Kreditoriaus sąvoka JANĮ nepateikta, tačiau ji apibrėžta teisės doktrinoje ir kituose, prievolinius teisinius santykius reguliuojančiuose teisės aktuose. Prievoliniuose teisiniuose santykiuose kreditoriumi laikomas asmuo, turintis teisę reikalauti, kad skolininkas įvykdytų savo pareigą, arba teisę reikalauti, kad skolininkas susilaikytų nuo tam tikrų veiksmų (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.1 straipsnis). Iš esmės taip pat kreditorius apibrėžiamas ir doktrinoje: kreditorius – tai fizinis arba juridinis asmuo, turintis reikalavimą skolininkui, kuris atsirado nemokumo pradžioje arba prieš nemokumą (UNCITRAL, Legislative Guide on Insolvency Law. New York: UNITED NATIONS, 2005, p. 4); pagal JANĮ kreditoriumi laikomas skolininko kreditorius, kurio finansinis reikalavimas kyla iš prievolės, kurios vykdymo terminas suėjęs, ir ji nėra įvykdyta (Jokubauskas, R. Kolektyvinių kreditorių teisių įgyvendinimas įmonių bankroto procese: daktaro disertacija. Socialiniai mokslai, teisė (S 001). Vilnius: MRU, 2021, p. 46), taigi yra vykdytina (žr., pavyzdžiui, Lietuvos apeliacinio teismo 2024 m. kovo 12 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e2-179-407/2024 18, 19 punktus).

21. Pareiškėjai nagrinėjamu atveju neturi realaus, galiojančio ir vykdytino turinio 5 900 Eur dydžio (5 proc. nuo 118 000 Eur sumos) reikalavimo į restruktūrizuojamą bendrovę, todėl jie negali būti laikomi bendrovės kreditoriais; T. K. ir Ž. K. negali būti įtraukiami su hipotetiniu 5 900 Eur dydžio finansiniu reikalavimu į RUAB „Aiškus“ kreditorių eilę.

22. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad reikalavimas dėl draudimo bendrovės laidavimo draudimo rašto išdavimo išnagrinėtas Klaipėdos apylinkės teismo 2024 m. kovo 5 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2-152-904/2024 (kuris paliktas nepakeistas Klaipėdos apygardos teismo 2024 m. birželio 27 d. sprendimu civilinėje byloje Nr. e2A-614-618/2024); šiuo sprendimu, be kita ko, nuspręsta įpareigoti atsakovę nekilnojamojo turto vystytoją UAB „Aiškus“ ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos pateikti ieškovams T. K. ir Ž. K. draudimo bendrovės laidavimo draudimo raštą, kredito įstaigos garantiją, arba kitą dokumentą, kurio galiojimo terminas ne trumpesnis nei 3 metai, t. y. nuo 2023 m. vasario 23 d. iki 2026 m. vasario 23 d., ne mažesnei kaip 5 procentai statinio statybos kainos – 118 000 Eur, garantinio laikotarpio prievolių įvykdymo dėl galimų pastato, unikalus numeris (duomenys neskelbtini), adresu (duomenys neskelbtini), defektų užtikrinimui. Šis

teismo sprendimas yra galiojantis ir vykdytinas. Šio sprendimo vykdymo klausimas gali būti keliamas tvirtinant ir tikslinant restruktūrizavimo planą.

Dėl procesinės bylos baigties

23. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas skundžiama nutartimi teisingai nustatė faktines bylos aplinkybes, tinkamai taikė teisės normas ir priėmė teisėtą bei pagrįstą procesinį sprendimą, kurio naikinti atskirojo skundo motyvais pagrindo nėra (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

nutaria:

Klaipėdos apygardos teismo 2024 m. spalio 8 d. nutarties dalį, kuria atmestas pareiškėjų T. K. ir Ž. K. prašymas, palikti nepakeistą.

Teisėjai Giedrė Čėsniėnė

Aldona Tilindienė

Vigintas Višinskis